
HOAY:n kannanotto Helsingin aikuislukion opetuksen uudelleen järjestämisestä

Hyvät kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenet!

Haluamme kiinnittää päättäjien huomion aikuislukion toiminnan merkitykseen ja opettajien yhteiseen osaamiseen aikuisten perusopetuksessa ja siihen sisältyvässä maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon sekä kielen opetuksessa; lukion tutkintoon tähtäävässä, kaksoistutkintoon valmistautuvien sekä aineopiskelijoiden opetuksessa.

Aikuislukiossa on vuosien ajan tehty kehitystyötä ja kasvatettu opettajakunnan ammattitaitoa kaikkien edellä mainittujen ryhmien osaamisen kehittämiseksi. Aikuislukuioiden yhdistymisten jälkeen kartutettu ammattitaito menetetään, jos aikuislukion erittäin sitoutunut ja osaava henkilöstö ja toimintakulttuuri hävietään, kun opettajat hajaantuvat lukion aikuislinjalle ja Stadin ammattiopistoon. Toimiva ammattitaitoinen työyhteisö on paljon enemmän kuin osiensa summa.

Suomi toisena kielenä -opetus on aloitettu yli 25 vuotta sitten, maahanmuuttajien peruskoulu kymmenen vuotta sitten, verkko-opetus jo 2000-luvun alussa. Koulu on siis ollut jatkuvasti eturintamassa, innovaatioita on tehty, lisäpätevyyttä on hankittu. Nyt kaikki tämä kokemus ja resurssit ollaan heittävässä pois.

Toiminnan laajuutta ja sen mahdollistamaa korkeaa osaamista Helsingin aikuislukiossa kuvaavat myös seuraavat luvut. Perusopetuksen aineopiskelijat suorittivat lukuvuonna 2018 – 2019 yhteensä 5 431 kurssia. Lisäksi perusopetuksen tutkintoa suorittavien opiskelijoiden kurssisuorituksia oli 5698 kurssia.

Stadin ammattiopistossa oppivelvollisuusiän ohittaneille suunnattuja perusopetuksen kursseja suoritettiin 215. Lisäksi Stadin ammattiopistossa opiskeli perusopetuksen päättötodistuksen jo saaneita opiskelijoita lisäopetuksessa ("kymppiluokkalaisia") 96 henkilöä (tänä syksynä 157 kpl). Lisäksi perusopetuksen valmistavan opetuksen läsnäolokuukausia oli 126 kuukautta.

On tärkeää saada aikuisten koulutuspalvelut helposti kaupunkilaisten saataville. Tämä onnistuu vain yhtenäisellä tiedotuksella ja ohjauksella, "yhden luukun periaatteella, koska jatkossakin aikuisille suunnatut koulutus- ja ohjauspalvelut sijoittuvat eri osiin kaupungin organisaatiossa (Aikuislukio, Stadin ammatti- ja aikuisopisto, Ohjaamo, Osaamiskeskus, työväenopistot jne). Organisaatiouudistus ei ratkaise ongelmaa.

Myös Helsingissä on useita yksityisiä valtion rahoittamia oppilaitoksia, jotka täydentävät aikuisten koulutustarjontaa. Ruotsinkielistä ammatillista koulutusta kaupunki ei edes tarjoa. Kaikki nämä eri palvelut täytyy ottaa huomioon suunnattaessa tiedotusta kaupunkilaisille.

Aikuislukion toiminnalla on selkeät yhteydet Helsingin kaupunkistrategiaan. Kansainvälisyys näkyy opiskelijaryhmissä. Helsingin aikuislukiossa puhutaan 62 eri äidinkieltä. Aikuislukio koulutus vähentää eriarvoistumista tarjoamalla opiskelumahdollisuuden niin vähäisellä koulutustasolla tulevalle (jopa luku- ja kirjoitustaidottomalle) opiskelijalle kuin ylioppilastutkintoa suorittavalle ja osaamistaan täydentävälle. Samassa organisaatiossa opettajat osaavat ohjata joustavasti esimerkiksi nopeammin edistyviä luku- ja kirjoitustaidottomia sopiville perusopetuksen kursseille. Aikuisten perusopetuksessa vahvistetaan opetussuunnitelman mukaisesti perustietoja ja -taitoja sekä arjen taitoja. Jatkuvan oppimisen ideaalia toteutetaan myös aikuisten lukiokoulutuksessa mm. päivälukiosta pudonneiden osalta. Helsingin aikuislukio ei karsi opiskelijoita keskiarvojen perusteella, joten mahdollisuus opiskeluun taataan lähes kaikille.

Aikuisille suunnattua opinto-ohjausta on tehostettu ja syvennetty aikuislukiossa, mikä vaatii riittävästi resursseja. On perusteltua säilyttää osa maahanmuuttajien opetuksesta ja osaamisen kehittämiseksi yleisivistävässä aikuislukiossa, koska sieltä on luontevaa ohjata hyvin erilaisilla koulutustaustoista tulevia opiskelijoita sekä lukioon että ammatilliseen koulutukseen. Lisäksi kaupungilla on tarjolla muita ammatilliseen koulutukseen ja työelämään valmentavia polkuja ammatillisesti suuntautuneille ryhmille.

HOAY:n hallituksen näkemyksen mukaan, aikuislukion säilyttäminen ja kehittäminen yhtenä kokonaisuutena palvelee parhaiten kaupunkilaisia ja toteuttaa varmimmin kaupunkistrategiaa.